

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний університет будівництва і архітектури

**ЕКСПЕРТИЗА (БЕНЧМАРКІНГ)
БУДІВЕЛЬНИХ ТОВАРІВ**

Методичні рекомендації
до виконання практичних занять
для здобувачів другого (магістерського) рівня
вищої освіти спеціальності 075 «Маркетинг»
денної та заочної форм навчання

Київ 2024

УДК 658.62.01

E41

Укладачі: П. В. Захарченко, канд. техн. наук, професор;
В. І. Лазаренко, д-р філософії, доцент;
А. В. Колесник, аспірант

Рецензент Л. М. Алавердян, канд. екон. наук, доцент

Відповідальний за випуск П. В. Захарченко, канд. техн. наук, професор

Затверджено на засіданні кафедри товарознавства та комерційної діяльності у будівництві, протокол № 14 від 14 лютого 2024 року.

В авторській редакції.

Експертиза (бенчмаркінг) будівельних товарів: методичні рекомендації до виконання практичних занять / уклад. : П. В. Захарченко, В. І. Лазаренко, А.В. Колесник. – Київ : КНУБА, 2024. – 12 с.

Містять короткий зміст дисципліни «Експертиза (бенчмаркінг) будівельних товарів» для практичного вивчення курсу. Наведено рекомендації для виконання практичних завдань, завдання до індивідуальної.

Призначено для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 075 «Маркетинг» денної та заочної форм навчання.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета дисципліни – формування теоретичних і прикладних знань у галузі маркетингових прийомів бенчмаркінгу та експертизи в будівельній сфері, уміння визначення типу проведення експертизи та бенчмаркінгу, вмиле застосування отриманих знань в практичній діяльності.

Завдання дисципліни «Експертиза (бенчмаркінг) будівельних товарів»:

- ✓ засвоєння теоретичних та прикладних знань та в частині експертизи та бенчмаркінгу будівельних товарів;
- ✓ формування у студентів знань про сутність експертизи та бенчмаркінгу, розуміння ними суті процесу;
- ✓ організація та правильне використання належних методик експертизи та бенчмаркінгу;
- ✓ опанування системи експертизних показників, а також аналізу діяльності кращих підприємств на ринку;
- ✓ набуття вмінь самостійно виконувати та використовувати у практичній діяльності інформацію, отриману в результаті маркетингових досліджень і проведеної експертизи будівельних матеріалів;
- ✓ вивчення процесу безперервного вдосконалення діяльності підприємства на засадах використання бенчмаркінгу, дослідження внутрішнього та зовнішнього середовища підприємств, виявлення можливостей подальшого вдосконалення.

Очікуванні знання від студента:

- ✓ сутність та зміст категорії бенчмаркінг.
- ✓ основні поняття бенчмаркінгу;
- ✓ сутність та зміст функцій бенчмаркінгу.
- ✓ основні види бенчмаркінгу;
- ✓ системи бенчмаркінгових досліджень.
- ✓ форми та зміст бенчмаркінгової інформації;
- ✓ застосування бенчмаркінгу будівництва підприємствами.
- ✓ бенчмаркінгова програма будівельними підприємства;
- ✓ організація бенчмаркінгу;
- ✓ досвід застосування бенчмаркінгу будівельними підприємствами;
- ✓ загальні вимоги до експертизи будівельних матеріалів;
- ✓ основні види експертизи різних типів будівельних матеріалів.

Очікуванні навички від студента:

- ✓ визначати конкурентне положення підприємства на ринках;
- ✓ застосовувати принципи бенчмаркінгу в маркетинговій діяльності підприємства;
- ✓ формувати маркетингову систему взаємодії, будувати довгострокові взаємовигідні відносини з іншими суб'єктами ринку.
- ✓ збирати необхідні дані з різних джерел, обробляти і аналізувати їх результати із застосуванням сучасних методів та спеціалізованого програмного забезпечення з метою впровадження і використання бенчмаркінгу.

ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Згідно з навчальною та робочою програмою до складу дисципліни «Експертиза (бенчмаркінг) будівельних товарів» входять теми, об'єднані у три змістові модулі:

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Теоретичний та методичний зміст бенчмаркінгу

Практичне заняття 1. *Поняття «бенчмаркінг»: суть, зміст, цілі і завдання*

Ознайомлення студентів із сутністю та змістом «бенчмаркінгу», а також провести історичний огляд виникнення «бенчмаркінгу» як окремого інструменту в маркетингу.

Практичне заняття 2. *Механізм бенчмаркінгових досліджень. Недоліки впровадження бенчмаркінгу*

Ознайомлення студентів із дефініцією основних понять та категорій дисципліни «бенчмаркінг», а також особливостями та складовими механізми бенчмаркінгу. Розкрити основні недоліки застосування такої методики.

Практичне заняття 3. *Бенчмаркінг і веб-маркетинг. SMM як інструмент покращення бізнесу.*

Розкриття студенту особливості застосування бенчмаркінгу з використанням веб-інструментів. Ознайомити із основними функціями управління за таких умов. Ознайомити з особливостями використання SMM інструментів у якості складових бенчмаркінгу.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Практичні аспекти застосування методики бенчмаркінгу

Практичне заняття 4. *Конкурентоспроможність персоналу та її вплив на ефективність маркетингової діяльності підприємства*

Навчання студентів розрізняти базові поняття «конкуренція» та «конкурентоспроможність», вміння визначати конкурентоспроможність на рівні підприємства.

Практичне заняття 5. *Бенчмаркінгові дослідження та інформація*

Ознайомлення студента із можливими методами збору інформації для проведення бенчмаркінгу. Навчання студентів щодо дотримування кодексу бізнес-добросовісності.

Практичний кейс: Оберіть підприємство, фірму, установу, організацію України в будівельній галузі та з використанням відкритих джерел (аналітичні огляди, статистичні довідники, звіти, пресу, офіційні сайти об'єкту, джерела Інтернет) дайте загальну характеристику об'єкта та його діяльності. Визначте основних конкурентів об'єкта, та подайте пропозиції щодо вибору партнера по бенчмаркінгу (вибір обґрунтуйте).

Практичні заняття 6 та 7. *Організація бенчмаркінгу на підприємстві.*

Бенчмаркінговий контроль

Розкриття студенту послідовності та сутності основних етапів проведення бенчмаркінгу, здійснення контролю набутих навичок та знань шляхом перевірки практичного завдання.

Практичний кейс: на прикладі об'єкту будівельної галузі (за вибором студента) розробити комплексний бенчмаркінг. Здійснити вибір об'єкта бенчмаркінгу та порівняльних аналогів; визначити оціночні показники (собівартість, якість продукту, затрати часу тощо), зібрати необхідну для аналізу інформацію та порівняти аналоги (навести не менше двох).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

Теоретичні та практичні основи експертизи в будівництві

Практичне заняття 8. *Загальні вимоги до експертизи будівельних матеріалів*

Ознайомлення зі значенням та завданням експертизи будівельних товарів. Розуміння відмінності експертизи від контролю. Необхідно знати органи, які уповноважені проводити товарознавчі експертизи.

Практичне заняття 9. *Норми ведення документації з експертизи будівельних матеріалів*

Необхідно знати якими товаро-супровідними документами оформлюється кожна партія товару. Що таке маркування, правила проведення експертизи кількості і якості будівельних товарів. Оформлення результатів експертизи та товарів.

Практичне заняття 10. *Основні види експертизи стінових будівельних матеріалів*

Набуття навичок у студента щодо сегментування ринку стінових матеріалів, будівельних матеріалів для зведення зовнішніх стін та внутрішніх перегородок. Вибір найкращих матеріалів та технологій.

Практичне заняття 11. *Основні види експертизи в'язучих речовин*

Розкриття основних вимог до стінових матеріалів, в'язучих речовин та експертиза цементу та гіпсу, ознайомлення студентів зі стандартизаційними нормами. Різновиди цементу.

Практичне заняття 12. *Експертиза покрівельних матеріалів*

Набуття навичок у студента щодо експертизи рулонних та листових покрівельних матеріалів. Визначення основні фізико-механічних показників покрівельних матеріалів.

Практичне заняття 13. *Експертиза руберойду та шиферу*

Здійснення експертизи руберойду та шиферу. Види бітуму, що використовується для просушення руберойду (євроруберойду). Вимоги до сталі, з якої виготовляють металочерепицю. Захисні покриття. Види керамічної черепиці.

Практичне заняття 14. Експертиза світлопрозорих матеріалів і скловиробів

Листове скло та вироби із скла. Маркування, упаковка, транспортування та зберігання. Сировина, що використовується при виробництві скла. Скло отримане методом витягування та «флюат» скло. Армоване скло. Сертифікація продукції. Технічні вимоги, правила приймання.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Зокрема, студенти можуть зробити його у вигляді наукового повідомлення (реферату). Реферат повинен мати обсяг від 18 до 24 сторінок А4 тексту (кегль Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. У рефераті можна також помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді дидактичного проєкту, у формі презентації у форматі Power Point. У цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у цій робочій програмі, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри.

Орієнтовна тематика наукових повідомлень

1. Еволюція поглядів та сучасний зміст бенчмаркінгу.
2. Бенчмаркінг як інструмент поліпшення практики ведення бізнесу.
3. Основні чинники ефективного бенчмаркунгу в сучасних умовах.
4. Типи бенчмаркінгу.
5. Основні принципи та завдання бенчмаркінгу.
6. Взаємозв'язок бенчмаркінгу з конкурентною позицією підприємства.
7. Основні принципи, етапи та технологія проведення бенчмаркінгового контролю.
8. Ефекти синергетичного бенчмаркінгу.
9. Оцінка конкурентоспроможності в аспекті бенчмаркінгу.
10. Критерії системи оціночних показників діяльності підприємства в аспекті бенчмаркінгу.
11. Довільна тема за вибором студента та погодження викладача.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Основні форми участі студентів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю: виступ на практичних заняттях; доповнення, опанування до виступу, рецензія на виступ; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, індивідуальні роботи); та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Кожна тема курсу відпрацьовується студентами у тій чи іншій формі, наведеній вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх аудиторних занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

Оцінюючи рівень знань студента, аналізу підлягають:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;
- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
- ступінь сформованості уміння поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;
- досвід творчої діяльності: вміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;
- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, вміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Підсумковий контроль здійснюється з урахуванням підсумків поточного контролю та захисту індивідуального завдання. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

<i>Поточний контроль</i>								<i>Індивідуальне завдання</i>	<i>Залік</i>
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8		
7	7	7	7	7	7	7	7	10	34

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ

Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії
відмінно	10	відмінне виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (не старше 2018 року), дотримання норм доброчесності)
	8	відмінне виконання з незначною кількістю помилок виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (більшість з яких не старше 2018 року), дотримання норм доброчесності)
добре	6	виконання вище середнього рівня з кількома помилками (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, посилання та цитування сучасних наукових джерел (серед яких є такі, що не старше 2018 року), дотримання норм доброчесності)
	4	виконання з певною кількістю помилок (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, наявність посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)
задовільно	2	виконання роботи задовольняє мінімальним критеріям помилок (розкриття теми в основному в межах об'єкту роботи, наявність концептуального апарату роботи, присутність не менше 5 посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
<u>0-34</u>	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Дефініція поняття «бенчмаркінг».
  2. Предмет вивчення бенчмаркінгу.
  3. Визначення бенчмаркінгу його сутність.
  4. Основна мета бенчмаркінгу.
  5. Основні ознаки бенчмаркінгу.
  6. Особливості переваг та недоліків використання бенчмаркінгу.
  7. Схема здійснення бенчмаркінгу.
  8. Основні процеси формування бенчмаркінгової стратегії.
  9. Які основні недоліки впровадження бенчмаркінгу.
  10. Сутність конкурентного середовища підприємства 19. Сутність основних принципів бенчмаркінгу.
  11. Сутність моделі п'яти сил конкуренції М. Портера.
  12. Основні фази здійснення бенчмаркінгу.
  13. Суть та зміст заключної фази здійснення бенчмаркінгу «впровадження».
  14. Основні види бенчмаркінгу.
  15. Основні поняття конкурентного бенчмаркінгу.
  16. Чинники впливу на вибір бенчмаркетингової стратегії.
  17. Суть бенчмаркінгової угоди.
  18. Бенчмаркінговий кодекс поведінки
  19. Способи отримання інформації про конкурентів.
  20. Суть та зміст ділової розвідки.
  21. Джерела інформації для попереднього пошуку підприємств.
  22. Суть та зміст промислового шпигунства.
  23. Мета і методи збору інформації.
  24. Розвідувальний цикл обробки інформації.
  25. Ділова розвідка та відмінність її від промислового шпигунства.
  26. Класифікація джерел інформації.
  27. Технологія організації бенчмаркінгу.
  28. Аналіз показників роботи свого підприємства.
  29. Методика вибору об'єкта (кращого на ринку) бенчмаркінгу.
  30. Планування та організація бенчмаркінгового дослідження. 62.
- Вибір партнера з бенчмаркінгу.
31. Аналіз отриманої інформації та підготовка проекту новацій. 66.
- Впровадження новацій у бізнес-процес свого підприємства.
32. Роль контролю бенчмаркінгу.
  33. Суть та зміст класичних та спеціальних показників вимірювання ефективності бенчмаркінгу.
  34. Система показників оцінки ефективності бенчмаркінгу.
  35. Фактори, що впливають на ефективність бенчмаркінгу.
  36. Правові принципи відповідно до Європейського кодексу бенчмаркінгу

37. Назвіть основні риси довгострокових споживачів, їх переваги і особливості

38. Мистецтво застосування бенчмаркінгу європейськими підприємствами.

39. Експертиза світлових будівельних матеріалів.

40. Експертиза світлопрозорих матеріалів (скло).

41. Експертиза в'язучих речовин (цемент, гіпс).

42. Експертиза покрівельних та оздоблювальних матеріалів.

43. Маркетингові дослідження та експертиза будівельних об'єктів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Прогнозування розвитку територій. Бенчмаркінг : навч. посіб. / К.М. Бліщук, А. С. Крупник, Є. Г. Матвіїшин та ін.; за заг. наук. ред. М. М. Білинської. – Київ : К.І.С., 2014. – 120 с.

2. Парсяк, В.Н. Маркетинг: сучасна концепція та технології : підручник. – Херсон : Олді-плюс, 2015. – 326 с.

3. Кемп, Р. Легальне промислове шпигунство: Бенчмаркінг бізнеспроцесів: технології пошуку та впровадження кращих методів роботи ваших конкурентів: перекл. з англ. / під ред. О. Б. Максимової. – Дніпропетровськ : Баланс-Клуб, 2004. – 416 с.

4. Прус О.М. Бенчмаркінг : навчальний посібник / за ред. д.е.н., проф. Є. В. Савельєва. – Тернопіль : Економічна думка, 2005. – С. 105–119.

5. Організаційно-управлінські механізми розвитку підприємницької діяльності національного господарства: монографія / О. А. Гавриш та ін. – К. : НТУУ "КПІ", 2009. – 368 с.

6. Шведа Н.М. Оцінка ефективності проекту бенчмаркінгу / Трансформаційні процеси економічної системи в умовах сучасних викликів : монографія; за заг. ред. В. І. Гринчуцького. – Тернопіль : Крок, 2014. – С. 403.

7. Довідник по ринках матеріалів для внутрішнього оздоблення приміщень / за загальною редакцією П.В. Захарченко. – Київ : КНУБА, 2019 (вип. XIV). – 284 с.

Навчально-методичне видання

ЕКСПЕРТИЗА (БЕНЧМАРКІНГ) БУДІВЕЛЬНИХ ТОВАРІВ

Методичні рекомендації
до виконання практичних занять
для здобувачів другого (магістерського) рівня
вищої освіти спеціальності 075 «Маркетинг»
денної та заочної форм навчання

Укладачі: **Захарченко** Петро Володимирович;
Лазаренко Владислав Ігорович;
Колесник Артем Володимирович

Комп'ютерне верстання *А. П. Селівестрової*

Підписано до друку 23.10. 2024. Формат 60 × 84 ¹/₁₆.

Ум. друк. арк. 0,70. Обл.-вид. арк. 0,75.

Електронний документ. Вид. № 175/III-24

Видавець і виготовлювач:

Київський національний університет будівництва і архітектури
проспект Повітряних Сил, 31, Київ, Україна, 03037

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів
видавничої справи ДК № 808 від 13.02.2002